

TRIGONOMETRIJA

1. ADICIONE FORMULE I PRIMENA

1. Izračunati

$$\frac{\sin 20^\circ \cos 10^\circ + \cos 160^\circ \cos 100^\circ}{\sin 21^\circ \cos 9^\circ + \cos 159^\circ \cos 99^\circ}.$$

2. Dokazati da je

$$(a) \operatorname{tg} \frac{\pi}{24} = 2\sqrt{2 + \sqrt{3}} - \sqrt{3} - 2 \quad (b) \frac{1 - \operatorname{tg} 15^\circ}{1 + \operatorname{tg} 15^\circ} = \frac{\sqrt{3}}{2}.$$

3. Neka su α i β oštri uglovi za koje važi $\operatorname{tg} \alpha = 3$ i $\operatorname{tg} \beta = 2$. Dokazati da je

$$\frac{\pi}{24} < \alpha - \beta < \frac{\pi}{16}.$$

4. Ako su α, β uglovi za koje važi $\sin \beta = \frac{1}{5} \sin(2\alpha + \beta)$, dokazati da je

$$\operatorname{tg}(\alpha + \beta) = \frac{3}{2} \operatorname{tg} \alpha.$$

5. Ako su α, β, γ uglovi trougla i

$$\sin^2 \alpha + \sin^2 \beta = \sin^2 \gamma$$

onda je taj trougao pravougli. Dokazati.

6. Ako su α, β, γ oštri uglovi za koje važi

$$\operatorname{ctg} \alpha \operatorname{ctg} \beta + \operatorname{ctg} \beta \operatorname{ctg} \gamma + \operatorname{ctg} \gamma \operatorname{ctg} \alpha = 1$$

dokazati da je $\alpha + \beta + \gamma = \pi$. Da li važi obrnuto tvrdjenje?

7. Neka su α, β i γ uglovi nekog trougla i n prirodan broj. Dokazati:

$$(a) \operatorname{ctg} \frac{\alpha}{2} + \operatorname{ctg} \frac{\beta}{2} + \operatorname{ctg} \frac{\gamma}{2} = \operatorname{ctg} \frac{\alpha}{2} \cdot \operatorname{ctg} \frac{\beta}{2} \cdot \operatorname{ctg} \frac{\gamma}{2};$$

$$(b) \operatorname{ctg}^n \frac{\alpha}{2} + \operatorname{ctg}^n \frac{\beta}{2} + \operatorname{ctg}^n \frac{\gamma}{2} \geq 3^{\frac{n+2}{2}}.$$

8. Dokazati da je $\operatorname{tg} \alpha + \operatorname{tg} \beta + \operatorname{tg} \gamma = \operatorname{tg} \alpha \cdot \operatorname{tg} \beta \cdot \operatorname{tg} \gamma$, ako su α, β i γ uglovi nekog trougla i ni jedan od njih nije prav.

9. Uglovi trougla α, β i γ zadovoljavaju uslov $\alpha + \gamma = 2\beta$. Odrediti te uglove ako je zbir njihovih sinusa jednak $\frac{3 + \sqrt{3}}{2}$.

10. Dokazati identitete:

$$(a) \frac{1 - 2 \cos 2\alpha}{1 + 2 \cos 2\alpha} = \frac{3 \operatorname{tg}^2 \alpha - 1}{3 - \operatorname{tg}^2 \alpha}$$

$$(b) \operatorname{tg} x + 2 \operatorname{tg} 2x + 4 \operatorname{tg} 4x + 8 \operatorname{ctg} 8x = \operatorname{ctg} x$$

$$(c) \cos \alpha + \cos 3\alpha + \cos 5\alpha + \cos 7\alpha = \frac{\sin 8\alpha}{2 \sin \alpha}$$

$$(d) \frac{\sin \alpha + \sin 3\alpha + \sin 5\alpha}{\cos \alpha + \cos 3\alpha + \cos 5\alpha} = \operatorname{tg} 3\alpha$$

$$(e) \sin^3 \alpha \cos^3 \alpha = \frac{3 \sin 2\alpha - \sin 6\alpha}{32}$$

11. Dokazati da za uglove α, β i γ nekog trougla važe sledeće jednakosti:

$$(a) \sin \alpha + \sin \beta + \sin \gamma = 4 \cos \frac{\alpha}{2} \cos \frac{\beta}{2} \cos \frac{\gamma}{2}$$

$$(b) \sin^2 \alpha + \sin^2 \beta + \sin^2 \gamma = 2(1 + \cos \alpha \cos \beta \cos \gamma)$$

$$(c) \cos^2 \alpha + \cos^2 \beta + \cos^2 \gamma = 1 - 2 \cos \alpha \cos \beta \cos \gamma$$

12. Ako su α, β oštri uglovi za koje važi

$$\frac{\sin^2 \beta}{\sin^2 \alpha} = \frac{\operatorname{tg} \beta}{\operatorname{tg} \alpha}$$

tada je $\alpha + \beta = \frac{\pi}{2}$ ili $\alpha = \beta$. Dokazati.

13. Ako za uglove trougla α, β, γ važi

$$(a) \cos \alpha + \cos \beta = \sin \gamma; \quad (b) \sin^2 \alpha + \sin^2 \beta + \sin^2 \gamma = 2,$$

dokazati da je taj trougao pravougli.

14. Ako su α, β, γ uglovi trougla za koje važi

$$\sin \alpha + \sin \beta + \sin \gamma = \sqrt{3}(\cos \alpha + \cos \beta + \cos \gamma),$$

tada je bar jedan od uglova α, β, γ jednak $\frac{\pi}{3}$. Dokazati.

15. Dokazati da su $\cos \frac{\pi}{7}$, $\cos \frac{3\pi}{7}$ i $\cos \frac{5\pi}{7}$ koreni polinoma $8x^3 - 4x^2 - 4x + 1 = 0$.

16. Dokazati da je za svaki prirodan broj n , broj $\cos \frac{\pi}{2^{n+1}}$ iracionalan.